

Obsah

Úvod

I. VZNIK ŽIVOTOPISU VITA PRIMA A HISTORIE JEHO TEXTU	8
1. Přípravné práce	8
Dopis Archenfredovi	10
Vyprávění o zázracích	10
Dopis Eskilovi	12
2. Ohlas vyvolaný dílem Vita prima a další staré životopisy svatého Bernarda	13
Vita secunda	13
Vita quarta	14
Literatura „exemplární“	15
<i>Collectaneum exemplorum et visionum Clarevallense</i> (Sbírka vzorů a vidění z Clairvaux)	15
<i>Liber visionum et miraculorum Clarevallensium</i> (Kniha vidění a zázraků z Clairvaux)	16
<i>Exordium magnum Cisterciense</i> (Počátky kláštera v Cîteaux – delší text)	16
<i>Collectio</i> (Sbírka)	17
<i>Dialogus miraculorum</i> (Vyprávění o zázracích)	17
II. VILÉM ZE SAINT-THIERRY: ŽIVOT SVATÉHO BERNARDA – VITA PRIMA, KNIHA I.	18
1. Zdroje tohoto českého překladu	18
2. Uvedení do četby Knihy I. Vita prima – Život svatého Bernarda od Viléma ze Saint-Thierry	19
Blízkost a odstup v „legendárním přátelství“	19
Struktura Vilémova „Života svatého Bernarda“	25
Bernard ve Vilémově knize: bezmezná svatost	27
Život svatého Bernarda: manifest Vilémova mnišského ideálu a varování pro cisterciáky	31
III. ZÁVĚR	39
1. Nadpřirozeno ve Vita prima	39
2. Historické dílo, či zbožný spis?	44

KNIHA PRVNÍ

OD VILÉMA ZE SAINT-THIERRY

Předmluva.	47
Bernardovi rodiče a jeho výchova.	50
Sen a slib paní Aleth.	51
Bernardova studia v Châtillon. Portrét mladého Bernarda.	52
Bernard odmítá léčbu šarlatánky. Sen v noci Narození Páně ...	53
Smrt paní Aleth.	54
Bernardovo dospívání.	55
Bernard odolává dvěma tělesným pokušením.	56
Bernardovo povolání k mnišskému životu.	
Příprava na vstup do Cîteaux.	57
Bernard učiní rozhodnutí díky vzpomínce na svou matku.	58
Bernard přesvědčí svého strýce Galdricha i své bratry Bartoloměje, Ondřeje a Quida, aby s ním vstoupili do kláštera.	59
Zajetí a rozhodnutí pro mnišský život Bernardova bratra Gerarda.	61
Gerardovo zázračné vysvobození.	62
Bernard získává další kandidáty. Hugo z Mâconu se rozhoduje pro mnišský život.	63
Hugo obnovuje rozhodnutí, od kterého upustil.	64
Pobyt Bernarda a jeho druhů v Châtillon.	64
Prorocké vidění o jednom z Bernardových druhů.	66
Mnišské povolání nejmladšího Bernardova bratra Nivarda.	66
Cîteaux pod vedením opata Štěpána Hardinga.	
Vidění jednoho mnicha komunity v okamžiku smrti.	67
Bernardův vstup do Cîteaux a počátky jeho noviciátu.	
Založení kláštera Jully pro mnišky.	68
Bernard novicem.	69
Bernardova askeze. Jeho vztah k tělu a ke spánku.	70
Jeho vztah k jídlu.	72
Jeho oddanost manuální práci. Práce a kontemplace.	73
Bernardova účast na žnících.	74
Bernardův způsob četby a výkladu Písma.	74
Založení Clairvaux a chudoba začátků.	75

Bernardovo noční vidění: hojnost povolání pro Clairvaux.	76
Zázračný dar dvanácti liber stříbra a uzdravení nemocného ...	77
Obtíže v dorozumívání mezi Bernardem a jeho mnichy	78
Díky pokoře jeho bratří se Bernardovi dostane milosti obrácení a vhodnějšího způsobu mluvy	79
Vstup Bernardova otce Tescelina a sestry Humbelíny do kláštera	80
Bernardova opatská benedikce z rukou Viléma ze Champeaux, châlonského biskupa. Jejich hluboké přátelství.	82
Vilém ze Champeaux získá pro Bernarda sabatický rok	83
První setkání Viléma ze Saint-Thierry s Bernardem.	84
Bernardovo noční vidění ohledně místa pro nový klášterní kostel.	86
Zlatý věk opatství v Clairvaux: prostota, ticho a samota.	86
Střídmost v jídle v Clairvaux. Přílišná nedůvěra bratří vůči jakémukoli druhu potěšení	88
Châlonský biskup mírní nerozvážnou horlivost mnichů a rozptyluje úzkostlivé pochybnosti	89
Bernardova laskavost vůči bratřím a přísnost k sobě samému navzdory jeho chatrnému zdraví.	90
Bernardova nerozvážná askeze. Chatrné zdraví ho donutí opustit chór	91
Bernardovo úžasné působení v církvi a ve společnosti navzdory jeho fyzické slabosti.	92
Vilém ospravedlňuje neumírněnost, kterou si následovně sám Bernard vyčítal	93
Bernardův dar kázání	93
Bernard dosáhne obrácení a spásy Josberta z La Ferté v okamžiku jeho smrti.	94
Uzdravení chlapce s uschlou rukou a zkroucenou paží	96
Galdrich a Quido vytýkají Bernardovi jeho zázraky, aby ho uchránili pýchy. Uzdravení mladíka trpícího píštělí.	96
Galdrich je na oplátku donucen uchýlit se k Bernardovu daru uzdravování. Galdrichovo posmrtné zjevení se svému synovci	97
Bernard dosáhne věčné spásy jednoho příliš přísného mnicha	98
Uzdravení mnicha Humberta z epilepsie	99

Zázračné množení zásob kláštera během hladomoru.	
Vysvobození muže zakletého jeho ženou	100
Dopis Robertovi napsaný v dešti	101
Svaté přijímání mnicha, který byl exkomunikován a učinil pokání	102
Prokletí much v opatství ve Foigny	103
Uzdravení dítěte v klášteře v Cherlieu	103
Uzdravení chromého chlapce	104
Návštěva mladých rytířů v Clairvaux	104
Příběh Waltera z Montmirail	105
Bernardova nemoc a jeho spor s ďáblem	106
Uzdravení Bernarda Pannou Marií a svatými Vavřincem a Benediktem	106
Společné zotavení Viléma ze Saint-Thierry a Bernarda v ošetrovně v Clairvaux. Bernard vykládá Vilémovi Píseň písní.	107
Jak byl Vilém uzdraven Bernardem	109
Bernard, tvůrce pokoje a Boží rybář. Rozkvět Clairvaux	110
Stavba nového Clairvaux. Hojný počet dceřiných klášterů opatství	111
Bernardova jasnozřivost. Bernard je odměněn Božím zjevením	113
Svědectví nejstaršího Bernardova bratra Quida	114
Lov v Châlons. Bernard předpovídá odpadnutí mistra Štěpána z Vitry	115
Jeden otčenáš za koně	116
Uzdravení posedlého dítěte v Remeši a ženy postižené epilepsií v opatství v Aulps	117
Bernard obrací vévodkyni z Lotrinska a získá dar slz pro mnicha Mikuláše	118
Bernard prchá před církevními hodnostmi a přízní vládců	119
Bernardova autorita v církvi a ve světě	120
Závěrečná chvála Bernarda, jeho pokory a lásky	121
Použité zkratky	122